

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. HENRYKA SIENKIEWICZA W MUROWANEJ GOŚLINIE

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii jest zgodny ze statutem Szkoły Podstawowej nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Murowanej Goślinie.

PZO z geografii został opracowany na podstawie podstawy programowej dla szkoły podstawowej z geografii i programów nauczania:

Program nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa
Autorzy”: Ewa Maria Tuz, Barbara Dziedzic

I. WYMAGANIA EDUKACYJNE

Treści nauczania i wymagania szczegółowe dla klasy V

I. Mapa Polski: mapa ogólnogeograficzna i krajobrazowa; skala mapy, znaki na mapie, treść mapy.

Uczeń: 1. posługuje się legendą i skalą mapy Polski;
2. rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu Polski;
3. czyta treść mapy Polski;
4. czyta treść mapy najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do elementów środowiska geograficznego obserwowanych w terenie.

II. Krajobrazy Polski:

wysokogórski (Tatry), wyżynny (Wyżyna Krakowsko-Częstochowska), nizinny (Nizina Mazowiecka), pojezierny (Pojezierze Mazurskie), nadmorski (Pobrzeże Słowińskie), wielkomiejski (Warszawa), miejsko-przemysłowy (Wyżyna Śląska), rolniczy (Wyżyna Lubelska).

Uczeń: 1. wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski;
2. przedstawia główne cechy krajobrazów Polski oraz wykazuje ich zróżnicowanie;
3. rozpoznaje krajobrazy Polski w opisach i na ilustracjach;
4. przedstawia podstawowe zależności między składnikami poznawanych krajobrazów;
5. opisuje obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz określa ich położenie na mapie;
6. przedstawia zmiany w krajobrazie powstałe w wyniku działalności człowieka;
7. dokonuje oceny krajobrazów Polski pod względem ich piękna, a także ładu i estetyki zagospodarowania terenu;
8. podczas zajęć realizowanych w terenie dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego piękna, a także ładu i estetyki zagospodarowania;
9. przyjmuje postawę szacunku wobec środowiska przyrodniczego oraz rozumie potrzebę mądrego w nim gospodarowania.

III. Łądy i oceany na Ziemi: położenie łądów i oceanów na globusie i mapie świata.

Uczeń: 1. wskazuje na globusie: bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, kierunki główne i pośrednie;
2. wymienia nazwy i wskazuje na globusie kontynenty i oceany oraz określa ich położenie względem równika i południka zerowego;

3. wymienia nazwy i wskazuje na mapie świata: kontynenty, oceany, równik, południk zerowy i 180°, bieguny.

IV. Krajobrazy świata: wilgotnego lasu równikowego, sawanny, pustyni gorącej, stepu, tajgi, tundry, pustyni lodowej.

Uczeń: 1. odczytuje wartość i opisuje przebieg temperatury powietrza oraz rozkład opadów atmosferycznych na podstawie diagramów i map klimatycznych;

2. wskazuje na mapie położenie poznawanych krajobrazów;

3. przedstawia główne cechy poznawanych krajobrazów świata i rozpoznaje je na ilustracjach;

4. wymienia nazwy oraz rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla poznanych krajobrazów;

5. podaje zależności między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów;

6. opisuje współzależności między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka

Treści nauczania i wymagania szczegółowe dla klasy VI.

I. Współrzędne geograficzne: Szerokość i długość geograficzna, położenie matematyczno-geograficzne punktów i obszarów, rozciągłość południkowa i równoleżnikowa.

Uczeń: 1. odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie,

2. na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje położenie punktów i obszarów na mapach w różnych skalach,

3. wyznacza w terenie współrzędne dowolnych punktów (za pomocą mapy lub GPS).

II. Ruchy Ziemi: Ziemia w Układzie Słonecznym, ruch obrotowy i obiegowy, następstwa ruchów Ziemi.

Uczeń: 1. dokonuje pomiaru wysokości Słońca w trakcie zajęć terenowych oraz porównuje wyniki uzyskane w różnych porach dnia i roku,

2. demonstruje przy użyciu modeli (np. globusa lub tellurium) ruch obrotowy Ziemi, określa jego kierunek, czas trwania, miejsca wschodu i zachodu Słońca oraz południa słonecznego,

3. wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a widomą wędrówką i górowaniem Słońca, istnieniem dnia i nocy, dobowym rytmem życia człowieka i przyrody, występowaniem strefczasowych,

4. demonstruje przy użyciu modeli (np. tellurium lub globusa) ruch obiegowy Ziemi,

5. przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku, wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na Ziemi.

III. Geografia Europy: Położenie i granice kontynentu, podział polityczny Europy, główne cechy środowiska przyrodniczego Europy, zjawiska występujące na granicach płyt litosfery, zróżnicowanie ludności oraz starzenie się społeczeństw, największe europejskie metropolie, zróżnicowanie źródeł energii w krajach europejskich, rolnictwo, przemysł i usługi w wybranych krajach europejskich, turystyka w Europie Południowej.

Uczeń:

0. charakteryzuje położenie, przebieg granic oraz linii brzegowej Europy,

1. przedstawia podział polityczny Europy oraz rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych kontynentu,
2. charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Europy,
3. określa na przykładzie Islandii związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi,
4. przedstawia zróżnicowanie klimatyczne Europy oraz czynniki, które o nim decydują,
5. wyjaśnia rozmieszczenie ludności oraz główne przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie,
6. wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zróżnicowania demograficznego ludności Europy,
7. ocenia społeczno-ekonomiczne i kulturowe konsekwencje migracji na obszarze Europy,
8. określa podobieństwa i różnice między największymi miastami Europy: Londynem i Paryżem,
9. porównuje cechy rolnictwa Danii i Węgier,
10. wykazuje związki między głównymi cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii,
11. przedstawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce na przykładzie Francji,
12. wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej,
13. przyjmuje postawę szacunku i zrozumienia wobec innych kultur przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju.

IV. Sąsiedzi Polski: Przemiany przemysłu w Niemczech, dziedzictwo kulturowe Litwy i Białorusi, środowisko przyrodnicze oraz atrakcje turystyczne Czech i Słowacji, problemy polityczne, społeczne i gospodarcze Ukrainy zróżnicowanie przyrodnicze i społeczno-gospodarcze Rosji, relacje Polski z sąsiadami.

Uczeń:

0. charakteryzuje przemiany w strukturze przemysłu w Niemczech na przykładzie Nadrenii Północnej-Westfalii,
1. projektuje trasę wycieczki po Litwie i Białorusi uwzględniającej wybrane walory środowiska przyrodniczego i kulturowego,
2. przedstawia przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno--sportowych Czech i Słowacji,
3. rozumie problemy polityczne, społeczne i gospodarcze Ukrainy,
4. wykazuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego i charakteryzuje gospodarkę Rosji,
5. charakteryzuje relacje Polski z krajami sąsiadującymi,
6. rozumie potrzebę kształtowania dobrych relacji Polski z jej sąsiadami.

Treści nauczania i wymagania szczegółowe dla klasy VII.

I. Środowisko przyrodnicze Polski na tle Europy: położenie geograficzne Polski; wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń na rzeźbę Europy i Polski; przejściowość klimatu Polski; główne rzeki Polski i ich systemy na tle rzek Europy i ich systemów; główne typy gleb w Polsce; lasy w Polsce; dziedzictwo przyrodnicze Polski, surowce mineralne Polski.

- Uczeń:**
1. określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski, wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym wód wewnętrznych);
  2. odczytuje położenie matematyczno-geograficzne wybranych punktów i obszarów na mapie Polski i Europy;
  3. opisuje konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej (Polski i kontynentu);
  4. podaje nazwy i wskazuje na mapie województwa oraz ich stolice;

5. wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski;
6. charakteryzuje elementy klimatu Polski (rozkład temperatur powietrza i opadów atmosferycznych, przeważające kierunki wiatru) oraz długość okresu wegetacyjnego;
7. prezentuje główne czynniki kształtujące klimat Polski na tle klimatów Europy;
8. wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę;
9. opisuje cechy i walory przyrodnicze Wisły i Odry oraz charakteryzuje systemy rzeczne obu tych rzek i porównuje je z wybranymi systemami rzecznyymi w Europie;
10. wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, biellicowej, czarnoziemiu, mady i rędziny, wskazuje ich rozmieszczenie na mapie Polski oraz ocenia przydatność rolniczą;
11. rozróżnia główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie ilustracji lub w terenie) oraz wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości Polski;
12. wymienia formy ochrony przyrody w Polsce, wskazuje na mapie parki narodowe oraz podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu;
13. dokonuje refleksji nad pięknem oraz potrzebą zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego;
14. wymienia główne rodzaje surowców mineralnych Polski oraz opisuje ich rozmieszczenie i znaczenie gospodarcze.

II. Społeczeństwo i gospodarka Polski na tle Europy: struktura demograficzna Polski (wiekowa, narodowościowa, wyznaniowa, wykształcenia, zatrudnienia); migracje Polaków na tle współczesnych ruchów migracyjnych w Europie; zróżnicowanie polskich miast; sektory gospodarki Polski; cechy rolnictwa Polski na tle rolnictwa europejskiego; zmiany struktury przemysłu Polski; zróżnicowanie usług i ich rola w rozwoju gospodarki; rozwój komunikacji; gospodarka morska; atrakcyjność turystyczna Polski.

Uczeń: 1. poprawnie stosuje pojęcia: gęstość zaludnienia, przyrost naturalny, przyrost rzeczywisty, saldo migracji;

2. wyjaśnia na podstawie interpretacji map tematycznych zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski;

3. odczytuje z tabel i diagramów (w tym piramidy płci i wieku) dane dotyczące: liczby urodzeń, zgonów, przyrostu naturalnego, struktury płci, średniej długości życia, wielkości i kierunków migracji z Polski i do Polski; dokonuje ich analizy, porównań i formułuje wnioski na ich podstawie;

4. charakteryzuje zmiany liczby ludności Polski i Europy w XX i XXI wieku na podstawie danych statystycznych i map;

5. charakteryzuje struktury wieku i płci, przyrost naturalny i rzeczywisty ludności Polski;

6. podaje główne przyczyny i skutki migracji wewnętrznych i zagranicznych w Polsce oraz określa problemy migracyjne Polski na tle Europy;

7. porównuje strukturę wieku, narodowościową, wyznaniową i wykształcenia ludności Polski z analogicznymi strukturami ludności w wybranych państwach europejskich;

8. przedstawia podział gospodarki na sektory, wykazuje ich znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym państwa oraz określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich;

9. porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich oraz podaje przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce;

10. analizuje poziom urbanizacji, rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce na tle miast Europy oraz wyjaśnia przyczyny rozwoju największych miast w Polsce;

11. opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce;

12. wymienia główne uprawy i zwierzęta hodowlane w Polsce oraz przedstawia ich znaczenie gospodarcze;

13. porównuje cechy rolnictwa w Polsce z rolnictwem innych krajów europejskich;

14. rozróżnia główne działy przemysłu oraz wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski;
15. omawia zróżnicowanie usług w Polsce i ich rolę w rozwoju gospodarki;
16. wyróżnia rodzaje transportu i łączności oraz określa ich znaczenie w rozwoju gospodarczym Polski;
17. ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce;
18. charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz wymienia nazwy obiektów położonych na obszarze Polski, które znajdują się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości;
19. dokonuje refleksji nad wartością obiektów dziedzictwa kulturowego Polski i osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego oraz podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej.

III. Relacje między elementami środowiska geograficznego na wybranych obszarach Polski. Wpływ: sposobu zagospodarowania dorzecza na występowanie wezbrań i powodzi; warunków przyrodniczych (zasobów surowców mineralnych, wiatru, wód i usłonecznienia) i nowych technologii na energetykę; rozwoju dużych miast na przekształcenia strefy podmiejskiej; procesów migracyjnych na strukturę wieku i wyludnianie się obszarów wiejskich; przemian gospodarczych po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia; transportu na rozwój działalności gospodarczej; walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego na rozwój turystyki.

Uczeń: 1. określa wpływ wylesiania dorzecza, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy terasy zalewowej i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski;

2. analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające lub ograniczające produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych oraz określa wpływ nowych technologii na rozwój energetyki na przykładzie województwa pomorskiego i łódzkiego;

3. identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu danego terenu, stylu zabudowy, strukturze ludności w strefach podmiejskich na przykładzie obszaru metropolitalnego Warszawy i Poznania;

4. wyjaśnia wpływ migracji zagranicznych oraz ze wsi do miast na strukturę wieku i wyludnianie się obszarów wiejskich na przykładzie województwa zachodniopomorskiego i podlaskiego;

5. wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji górnośląskiej i aglomeracji łódzkiej;

6. identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych w obszarze metropolitalnym Wrocławia oraz między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta;

7. określa wpływ walorów przyrodniczych Pobrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach.

IV. Własny region: źródła informacji o regionie; dominujące cechy środowiska przyrodniczego, struktury demograficznej oraz gospodarki; walory turystyczne; współpraca międzynarodowa.

Uczeń: 1. wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski;

2. wyszukuje źródła informacji o regionie i posługuje się nimi;

3. charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych;

4. prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu;

5. wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych;

6. przedstawia w formie prezentacji multimedialnej lub plakatu przyrodnicze i kulturowe walory turystyczne regionu;
7. na podstawie dostępnych źródeł informacji, w tym własnych obserwacji terenowych, projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie;
8. wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu;
9. prezentuje formy współpracy zagranicznej między własnym regionem a regionem partnerskim lub w ramach euroregionu.

V. „Mała ojczyzna”: granice, środowisko geograficzne, atrakcyjność, tożsamość.

- Uczeń:**
1. identyfikuje obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną”;
  2. wyszukuje i przedstawia źródła informacji o „małej ojczyźnie”;
  3. rozpoznaje w terenie główne obiekty decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”;
  4. przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej lub plakatu) atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej;
  5. projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych, działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności;
  6. identyfikuje się z „małą ojczyzną” i czuje się odpowiedzialny za jej piękno i rozwój.

Treści nauczania i wymagania szczegółowe dla klasy VIII.

I. Geografia regionalna Azji: Azja jako kontynent kontrastów geograficznych; „pierścień ognia” na Oceanie Spokojnym; klimat monsunowy w Azji Południowo-Wschodniej; Japonia – gospodarka na tle warunków przyrodniczych i społeczno-kulturowych; rozmieszczenie ludności i problemy demograficzne Chin; znaczenie Chin w gospodarce światowej; Indie krajem kontrastów społecznych i gospodarczych; Bliski Wschód – islam, ropa naftowa, obszar konfliktów zbrojnych.

- Uczeń:**
1. wykazuje na podstawie map tematycznych, że kontynent Azji jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów;
  2. identyfikuje związki między przebiegiem granic płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami oraz formułuje twierdzenia o zaobserwowanych prawidłowościach w ich rozmieszczeniu;
  3. opisuje sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami;
  4. wyjaśnia związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej;
  5. ocenia znaczenie czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii w niesprzyjających warunkach przyrodniczych;
  6. korzystając z map tematycznych wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Chin;
  7. przedstawia kierunki rozwoju gospodarczego Chin oraz na podstawie analizy danych statystycznych ocenia ich znaczenie w gospodarce światowej;
  8. przedstawia i wyjaśnia kontrasty społeczne i gospodarcze w Indiach;
  9. charakteryzuje region Bliskiego Wschodu pod względem zasobów ropy naftowej, poziomu rozwoju gospodarczego i cech kulturowych;
  10. wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie, identyfikuje ich główne przyczyny i skutki.

II. Geografia regionalna Afryki: położenie Afryki i jego wpływ na cyrkulację powietrza i rozmieszczenie opadów atmosferycznych; strefowość klimatyczno-roślinno-glebowa; warunki gospodarowania człowiekiem w strefie Sahelu – problem zachowania równowagi ekologicznej;

rozwój turystyki w Kenii; rolnictwo żarowo-odłogowe i nowoczesne plantacje w Afryce Zachodniej; przyczyny niedożywienia w Etiopii; tradycyjne i nowoczesne działy gospodarki w Afryce.

- Uczeń:**
1. opisuje i wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej;
  2. wykazuje związek między cyrkulacją powietrza a rozmieszczeniem opadów;
  3. na podstawie map tematycznych wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinnoglebowej w Afryce;
  4. określa związki między warunkami przyrodniczymi i możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu;
  5. identyfikuje przyczyny i wyjaśnia rozwój procesu pustynnienia w strefie Sahelu;
  6. określa związki między walorami przyrodniczymi i kulturowymi Kenii a rozwojem turystyki;
  7. przedstawia cechy i ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej;
  8. identyfikuje na podstawie tekstów źródłowych przyczyny i skutki niedożywienia i głodu w Etiopii;
  9. określa rolę tradycyjnych i nowoczesnych działów gospodarki w rozwoju wybranych krajów Afryki.

III Geografia regionalna Ameryki Północnej i Południowej: rozciągłość południkowa i ukształtowanie powierzchni; północna granica upraw i lasów w Kanadzie; cyklony i powódzie w Ameryce Północnej; problemy zagospodarowania Amazonii; sytuacja rdzennej ludności; slumsy w wielkich miastach; megalopolis; Dolina Krzemowa jako przykład technopolii; znaczenie gospodarki Stanów Zjednoczonych w świecie.

- Uczeń:**
1. na podstawie map tematycznych przedstawia prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Południowej;
  2. wykazuje zależności między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi, a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie;
  3. identyfikuje przyczyny i skutki występowania cyklonów tropikalnych i powodzi w Ameryce Północnej;
  4. identyfikuje konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ekologicznymi skutkami jej wylesiania;
  5. przedstawia sytuację rdzennej ludności Ameryki oraz wyjaśnia przyczyny zanikania kultur pierwotnych;
  6. wyjaśnia przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach Ameryki Łacińskiej oraz określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej;
  7. określa przyczyny rozwoju technopolii na przykładzie Doliny Krzemowej oraz wyjaśnia ich znaczenie w powstaniu gospodarki opartej na wiedzy;
  8. korzystając z danych statystycznych określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej.

IV Geografia regionalna Australii: środowisko przyrodnicze; rozmieszczenie ludności i gospodarka.

- Uczeń:**
1. charakteryzuje główne cechy środowiska przyrodniczego Australii;
  2. przedstawia prawidłowości w rozmieszczeniu ludności i główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych.

V Geografia regionalna Antarktydy: środowisko przyrodnicze; badania naukowe; polscy badacze Antarktydy.

- Uczeń:**
1. charakteryzuje położenie i środowisko przyrodnicze Antarktydy oraz wyjaśnia konieczność zachowania jej statusu określonego Traktatem Antarktycznym;

2. przedstawia rodzaje badań prowadzonych aktualnie na Antarktydzie i wymienia nazwiska polskich badaczy Antarktydy;
3. opisuje warunki życia w naukowej stacji badawczej na Antarktydzie.

II.OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE

Oceniana jest wiedza, umiejętności i postawa ucznia oraz jego aktywność w następujących obszarach:

- obserwacja działań uczniów w klasie, podczas typowej jednostki lekcyjnej oraz podczas zajęć terenowych i wycieczek przedmiotowych;
- rozumienia i poprawnego używania przez uczniów terminów i pojęć geograficznych, ich sposobu myślenia;
- stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć terenowych i doświadczeń
- rozwiązywanie problemów, wnioskowania i uogólniania;
- wykonywanie ćwiczeń w zeszytach ćwiczeń oraz zeszytach przedmiotowych
- udzielanie pisemnej odpowiedzi na pytania;
- praca z tekstem i innymi źródłami wiedzy;
- wykonanie i opis doświadczeń, form przestrzennych, plakatów, prezentacji, praca w projektach;

III.FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW I SPOSOBY ICH OCENIANIA

a) sprawdziany są zapowiedziane i odnotowane w dzienniku, poprzedzone lekcją powtórzeniową i poznaniem kryteriów oceniania – tzw. "nacobezu" na co będziemy zwracać uwagę/
- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu ma obowiązek przyjść na poprawę w wyznaczonym terminie;
- uczeń może poprawić każdą ocenę dopuszczającą i dostateczną ze sprawdzianu i raz w półroczu ocenę dobrą, w terminie ustalonym przez nauczyciela,

b) kartkówki obejmują materiał z 3 lekcji i mogą być zapowiedziane, jednak niekoniecznie;

Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce powinien je napisać w terminie wyznaczonym w e- dzienniku.

Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu ma obowiązek przyjść na poprawę w wyznaczonym w e-dzienniku terminie.

c) odpowiedź ustna obejmuje bieżący materiał (3 ostatnie tematy);

e) praca i aktywność na lekcji jest oceniana na „+” (zdobycie pięciu plusów daje ocenę celującą) braku pracy na lekcji uczeń otrzymuje „-” (cztery minusy skutkują oceną niedostateczną),

g) prace dodatkowe (prezentacje, modele dydaktyczne) są promowane oceną pozytywną;

- odpowiedzi i zadania domowe oraz praca na lekcji mogą być oceniane sumująco (ocena cyfrowa lub „+/-”)

Sprawdziany, testy i kartkówki są oceniane według następującej punktacji:

- 0% - 29 % prawidłowych odpowiedzi – ocena niedostateczna;
- 30% - 49% prawidłowych odpowiedzi – ocena dopuszczająca;
- 50% - 69% prawidłowych odpowiedzi – ocena dostateczna;
- 70% - 89% prawidłowych odpowiedzi – ocena dobra;
- 90% - 95% prawidłowych odpowiedzi – ocena bardzo dobra.
- 96% - 100% prawidłowych odpowiedzi - celujący

IV. SPOSOBY GROMADZENIA I PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

1. Prace klasowe, testy, sprawdziany przechowuje nauczyciel.
2. Oceny są systematycznie zapisywane w dzienniku elektronicznym.
3. Sposób przekazywania informacji jest zgodny ze Statutem Szkoły Podstawowej nr2 im. Henryka Sienkiewicza w Murowanej Goślinie.

V. KRYTERIA WYSTAWIANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Na ocenę klasyfikacyjną największy wpływ mają oceny z prac klasowych, sprawdzianów i testów.
2. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej bierze się pod uwagę wiedzę i umiejętności, systematyczną pracę ucznia, jego predyspozycje oraz zaangażowanie w zdobywanie wiedzy

VI. DOSTOSOWANIE PZO Z GEGRAFII DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego zgodnie z zaleceniami poradni. Nauczyciel może zastosować m.in. sprawdziany o obniżonym stopniu trudności, wydłużony czas pisania, zróżnicowane sposoby oceniania sprawdzianów.
3. Zakres dostosowania wymagań oraz cele do osiągnięcia uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
4. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmocnienia poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.
5. W pracach samodzielnych jest oceniany tok rozumowania, nawet gdy ostateczny wynik zadania jest błędny i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna.

VII. Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii – kształcenie zdalne.

1. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego odbierania wiadomości od nauczyciela wysłane przez dziennik librus lub komunikatory internetowe.
2. Uczeń ma obowiązek uczestniczyć we wszystkich formach oceniania zdalnego w miarę możliwości sprzętowych które posiada.
3. W przypadku braku możliwości uczestniczenia w sprawdzeniu wiedzy zdalnej, uczeń ma obowiązek zgłosić to odpowiednio wcześniej nauczycielowi. Jeżeli nie poinformuje nauczyciela, brak udziału w sprawdzeniu wiedzy jest traktowana jako nieobecność nieusprawiedliwiona i nauczyciel ma prawo wystawić ocenę niedostateczną.
4. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na teście online, nauczyciel wyznacza dodatkowy termin dla ucznia.
5. Uczeń ma prawo do poprawy ocen drogą online zgodnie z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania na lekcjach geografii.
6. Uczeń systematycznie wykonuje zadania domowe przesyłane drogą online przez nauczyciela.
7. W nauczaniu zdalnym wykorzystuje się różne formy sprawdzenia wiedzy: testy online (Quizizz, Kahoot), karty pracy, zadania domowe, odpowiedzi ustne przy wykorzystaniu wybranego komunikatora.
8. Uczeń może zdobywać plusy za aktywny udział w zajęciach online podobnie jak na lekcjach stacjonarnych. Liczba plusów na poszczególne oceny jest uwzględniona w PZO z geografii.
9. Uczeń zobowiązany jest wykonywać notatki z zajęć zdalnych. Formą sprawdzenia systematyczności mogą być zdjęcia nadesłanych notatek lub dokumenty tekstowe.

VIII. EWALUACJA PZO

System będzie podlegał ewaluacji za pomocą analizy dokumentacji, pomiaru dydaktycznego i innych narzędzi.

Przedmiotowe Zasady Oceniania zredagowała Dorota Bałamut, Marcin Bernas nauczyciele geografii.

Obowiązuje od 1 września 2021 r.